

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

Ankara 2016

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI	4
TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER	5
TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI.....	6
TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	7
TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	8
TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	9
TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ	10
TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI.....	11

GİRİŞ

Müzik insanlıkla birlikte doğmuş bir sanat dalıdır. Gerek etkilenme gücü, gerek yayılma alanının erginliği, gerekse toplum ve bireyleri ruhsal ve duygusal yönden oluşturma bakımından eğitimde en geçerli alandır. Çok eski çağlardan başlayarak önceleri gizsel, daha sonraları dinsel, eski Akdeniz uygarlıklarından bu yana da eğitsel amaçlarla toplumun hizmetinde olan bir sanattır.

Batı müzik tarihi, müziğin doğuşundan bu yana süregelen müzik sanatının değişimi ve gelişimini konu edinmiş ve hem tarih hem de müzik bilimine ait alanlar ile kuvvetli ilişkileri olan bir disiplindir.

Türk müziği; Orta Asya'dan başlayarak dünyanın dört bir yanına yayılmış, Türk'ün ayak bastığı her yerde vücut bulmuş, yaklaşık 2.500 yıllık geçmişi olan bir medeniyetin müziğidir. Bu kadim medeniyet, tarih boyunca Adriyatik'ten Çin'e kadar kendisini hissettirmiş ve bu coğrafyayı kültürel olarak etkisi altına almıştır. İslamiyet'in kabulü ile Türklerin günlük yaşantısında, edebiyatında, sanatında, müziğinde, bütün olarak Türk medeniyetinde muazzam bir dönüşüm ve değişim yaşanmıştır. Türk müziği tarihini İslamiyet'ten önce Türk müziği ve İslamiyet'in kabulünden sonraki Türk müziği olarak iki döneme ayırarak incelemek mümkündür. Türk müziği tarihi, kadim Türk medeniyetinin müzikle ilgisini ve Türk müziğinin tarih boyunca geçirdiği evreleri incelemektedir.

Türk ve Batı Müziği Tarihi Dersi Öğretim Programı ile öğrencilere müzik bilgisinin yanı sıra tarih bilincini aşılacak, geçmişten günümüze müziği etkileyen sosyal ve kültürel unsurlara karşı farkındalık geliştirmelerini sağlamak amaçlanmıştır. Bu yolla öğrencilerin müzik ve tarih bilincine sahip çaldığı ya da dinlediği müzik eserlerinin değerlendirmesini yapabilen bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunmak hedeflenmiştir.

TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI

Türk ve Batı Müziği Tarihi Dersi Öğretim Programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu programla öğrencinin;

1. Müzik-tarih ilişkisini kavraması,
2. Müzik türlerini ve biçimlerini tanıması,
3. Duyduğu müzikleri dönem ve tür açısından tanımlayabilmesi,
4. Batı müziği tarihinin dönemlerini genel hatlarıyla değerlendirebilmesi,
5. Müziğin politika, kültür, toplumsal ve ekonomik değerler çerçevesinde nasıl şekillendiğini değerlendirmesi,
6. Geçmişte yaşanan müziksel gelişimlerin günümüz müziğine etkilerini değerlendirmesi,
7. Çok sesli Türk müziğinin önde gelen bestecilerini tanıması,
8. Türk müziği üretim ve icra ortamlarının yapılarını tanıması,
9. İslamiyet'in kabulünün Türk müziğine etkisini kavraması,
10. Türk müziğinin Batı müziğine ve Batı müziğinin Türk müziğine etkilerini kavraması,
11. Türk müziği eğitimi veren resmî ve resmî olmayan eğitim kurumlarını tanıması,
12. Türk müziğinin önde gelen müzik adamlarını tanıması amaçlanmaktadır.

TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER

Türk ve Batı Müziği Tarihi Dersi Programı'yla öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur:

1. Kronolojik düşünme
2. Analiz ve yorumlama
3. Eleştirel düşünme
4. Yaratıcı düşünme
5. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
6. Araştırma
7. Bilgi teknolojilerini kullanma
8. Problem çözme
9. İlişkilendirme
10. Akıl yürütme
11. Türkçeyi doğru ve etkili kullanma

TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI

Türk ve Batı Müziği Tarihi Dersi Öğretim Programı; öğrenmeyi, bireye özgü fakat sosyal çevreden etkilenen ve kısmen de olsa farklı bireyler arasında benzer anlam yapılanmaları oluşturabilen bir süreç olarak kabul eder. Bu temel yaklaşım doğrultusunda, öğrencinin somut materyallerle doğrudan ilişki ve etkileşimini sağlayacak şekilde zenginleştirilmiş bir ortamda öğrenme ve öğretme etkinliklerinin öğretmen tarafından organize edilip yönetilmesi esastır.

Konular kronolojik olarak genelden özele doğru ünitelendirildiği için öğrenmeler, birbiri üzerine sarmal öğrenme şeklinde pekişerek gerçekleşecektir. Bunların gerçekleşmesi sürecinde öğretmen; öğrencilerin bilgi, beceri, yetenek ve isteklerini göz önünde bulundurarak öğrencileri yönlendirip onlara rehberlik yapmalıdır. Öğrencileri ünitelerin hedefleri doğrultusunda eğitmeye çalışırken aynı zamanda araştırmaya ve tartışmaya da yönlendirmelidir.

Sınıf ortamı, öğrencileri öğrenmeye motive etmek ve öğrencilerin konuya ilgisini çekmek için öğrenmeye uygun olarak düzenlenmelidir. Bu düzenlemenin nasıl olacağına öğretmen ve öğrenciler birlikte karar vermelidir. Öğrencilerin yeni öğrendikleri ile geçmiş yaşantılarında kazandıkları bilgileri bütünleştirmeleri ve bilgiyi anlamlandırmaları için anlamlandırma ve örgütlenme stratejilerinden yararlanılabilir. Bu amaçla proje çalışmaları, tasarımıyarak öğrenme, öğretmek öğrenme, iş birlikli öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılabilir. Eğitim ortamı, öğrencilerin öğrenme ortamıyla daha fazla etkileşimde bulunmalarına, dolayısıyla zengin öğrenme yaşantıları geçirmelerine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Böylece öğrenciler, daha önceki öğrendiklerini sınama, yanlışlarını düzeltme ve hatta önceki bilgilerinden vazgeçerek yerine yenilerini koyma fırsatı elde edeceklerdir. Öğretmen, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun seçenekler sunmalı, yönergeler vermeli ve her öğrencinin kendi kararını kendisinin oluşturmasına yardımcı olmalıdır.

Programın uygulanmasında öğretmen tek bir öğrenme-öğretme stratejisi belirlemek zorunda değildir. Kazanımların içeriği ve öğrenciye kazandırılması hedeflenen becerilere bağlı olarak farklı öğrenme-öğretme stratejileri (buluş yoluyla öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, araştırma yoluyla öğrenme, tam öğrenme, iş birlikli öğrenme, yapılandırmacı öğrenme), yöntem ve teknikleri dengeli ve amacına uygun şekilde birlikte kullanılabilir.

TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Türk ve Batı Müziği Tarihi Dersi Öğretim Programı ölçme ve değerlendirme çalışmalarıyla, öğrencilerin öğrenme süreçlerini izlemeyi ve bu süreçte kazandıkları bilgi ve becerileri değerlendirerek gerektiğinde kullanılan öğrenme etkinliklerini değiştirmeyi öngörmektedir. Yapılacak olan değerlendirme çalışmalarının, dersin amaçları ve kazanımlarına uygun olarak öğretim etkinlikleri ile eş zamanlı yürütülmesi önemlidir. Ölçme ve değerlendirmede, öğrencilerin analitik düşünme becerilerinin gelişiminin izlenmesine de önem verilmelidir.

Öğretmenlerin Türk ve Batı Müziği Tarihi Dersinde öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını değerlendirmek amacıyla farklı ölçme araç ve yöntemlerini birlikte kullanmaları öğrenci performansının daha kapsamlı değerlendirilmesini sağlayacaktır. Türk ve Batı Müziği Tarihi Dersi Öğretim Programı'nda, değerlendirme ile sadece öğrenme ürününün değil; öğrencilerin öğrenme süreçlerinin izlenmesi de hedeflenmektedir. Sürecin değerlendirilmesi gerektiğinde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinin değiştirilmesine imkân sağlayacaktır.

Kullanılacak ölçme aracı ve değerlendirme yaklaşımı, ölçülmek istenen becerilere ve değerlendirme sonuçlarının hangi amaçla kullanılacağına bağlı olarak belirlenmelidir. Psikomotor ve duyuşsal alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ya da derecelendirme ölçekleri şeklinde tasarlanmış gözlem formlarının yanı sıra öz ve akran değerlendirme formları kullanılabilir. Bilişsel alana ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde; çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı maddeler kullanılarak hazırlanan yazılı sınavların yanı sıra öğrencinin bilişsel ve psikomotor becerilerini değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla bireysel ya da grup çalışması şeklinde tasarlanmış proje ve performans çalışmaları kullanılabilir.

Değerlendirme sonrasında performansları hakkında verilen yapıcı geri bildirimler; öğrencilerin neyin önemli olduğunu, neyin öğretilmeye çalışıldığını ve hangi alanda gelişmek için çaba sarf etmeleri gerektiğini kavramalarını sağlayacaktır.

TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Programın uygulanması; öğretmenin tercihleri, sınıf mevcudu ve sınıfın bilişsel seviyesi gibi pek çok faktörle yakından ilişkilidir. Öğrenme ortamlarının düzenlenmesinde sorumluluk öğretmene aittir. Öğretmen, yukarıda verilen bilgiler ve programın bilgi ve beceri boyutunda verilen kazanımlar çerçevesinde kalmak koşuluyla tercihlerinde özgürdür.

2. Kazanımlar ve bunlara ilişkin açıklamalar bir bütün olarak ele alınmalıdır. Kazanımların açıklamalarında sınırlamalara ve uygulamaya dönük ipuçlarına yer verilmiştir. Sınırlamalara uyulması beklenirken uygulamaya dönük ipuçlarının ve örneklerin geliştirilerek kullanılması önerilmektedir.

3. Bilgi iletişim teknolojilerinin kullanımına; problem çözme etkinliklerine; öğrencilerin iletişim, ilişkilendirme, akıl yürütme becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalara yer verilmelidir.

4. Programın uygulanması esnasında işlenecek konuların derinliği ve işlenişinde öğrenciler arasındaki bireysel ve kültürel farklılıklar dikkate alınmalıdır.

5. Çalışmalardaki öğrenci kazanımları tek tek ele alınarak değerlendirilmeli ve kazanımlar, birbirini destekleyerek pekiştirilmelidir. Grup çalışmalarının sınıf ortamında sunulmasına fırsat verilmeli, grup sözcüleri ve üyeleri tarafından konuların sunumunda tartışma ve soru cevap yöntemleri öğrencilere de uygulanmalıdır.

6. Öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek tabloda sunulan değerlere ilişkin çalışma ve etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

Değerler	Konu Başlığı
Saygı	İnsanlığa karşı saygı
Hoşgörü	Farklılıklara karşı hoşgörü
Sorumluluk	Ülkesine ve dünyaya karşı sorumluluk
Öz güven	Toplum önünde konuşma

Bu değerlerin, öğrencilere aktarılabilmesi için öğrenme-öğretme sürecinde kullanılacak ders kitabında etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.

TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Program on iki üniteden oluşmaktadır. Ünitelerde yer alan konuların işlenişi sırasında dikkat edilmesi gerekli hususlar, açıklama veya sınırlamalar ilgili konu başlıklarının altında verilmiştir. Kazanımlar; ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir.

Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Ünite no.	Konu no.	Kazanım no.	Kazanım İfadesi	Kazanım Açıklaması
		2.4.1.	Din dışı müziğin gelişimini açıklar.	<i>Din dışı müzik icracıları, müzik yapılan ortamlar ve din dışı müziğin temaları üzerinde durulmalıdır.</i>

TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Batı Müziği Tarihine Giriş	11	3	4
Orta Çağ Avrupası'nda Müzik	10	4	6
Rönesans ve Müzik	8	4	6
Barok Dönem ve Müziği	10	5	7
Klasik Dönem Müziği	7	6	8
Romantik Dönem Müziği	6	5	7
Müzikte Ulusal Akımlar	4	2	2
20. Yüzyıl ve Modernizm	7	4	6
Türkiye'de Çok Sesli Müzik	5	3	5
Türk Müziği Tarihine Giriş	5	6	8
Türk Müziğinde Dönemler	14	24	33
Türk Müziği Eğitim Kurumları	6	6	8
TOPLAM	93	72	100

TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

1. BATI MÜZİĞİ TARİHİNE GİRİŞ

1.1. İlk Çağ'da Müzik Anlayışı

- 1.1.1. Müzik sözcüğünün kökenine ilişkin bakış açılarını açıklar.
- 1.1.2. Müziğin doğuşu ile ilgili varsayımları açıklar.
- 1.1.3. İlk Çağ uygarlıklarında müziğin toplumsal alandaki yerini açıklar.
- 1.1.4. İkel çalgıları tanır.

1.2. Mezopotamya ve Mısır Uygarlıklarında Müzik

- 1.2.1. Mezopotamya ve Mısır uygarlıklarında müzik anlayışını açıklar.
- 1.2.2. Mezopotamya ve Mısır uygarlıklarında müzik sanatının sosyal ve sanatsal hayat içerisindeki yerini açıklar.

1.3. Antik Yunan Uygarlığında Müzik ve Felsefe

- 1.3.1. Antik Yunan felsefesinin müzik alanına etkilerini açıklar.
- 1.3.2. Antik Yunan uygarlığında müzik alanında kaydedilen gelişmeleri açıklar.
- 1.3.3. Antik Yunan müziğinde kullanılan çalgı ve ses sistemlerini açıklar.

1.4. Roma Uygarlığında Müzik

- 1.4.1. Roma uygarlığının müzik geleneğini ve özelliklerini açıklar.

1.5. Eski Uygarlıklarda Müzik

- 1.5.1. Çin, Japon, Hint, Tibet ve Yahudi uygarlıklarında müzik anlayışını açıklar.

2. ORTA ÇAĞ AVRUPASI'NDA MÜZİK

Terimler: Organum, melizmatik, minnesinger, troubadour, neuma

2.1. Erken Kilise Müziği

- 2.1.1. Kilise müzik geleneğini kavrar.
- 2.1.2. Kilisede icra edilen müziklerin kökenini açıklar.

2.2. Nota Yazımının Ortaya Çıkışı

- 2.2.1. Seslerin isimlendirilmesi hakkında yaşanan tarihsel gelişmeleri açıklar.

2.3. Orta Çağ'da Şarkı (Chant) Formu ve Türleri

- 2.3.1. Gregorius ezgilerini tanır.
- 2.3.2. Gregorius ezgilerinin oluşum sürecini ve özelliklerini açıklar.
- 2.3.3. Ambrossius ezgilerinin özelliklerini açıklar.

2.4. Orta Çağ'da Din Dışı Müzik

- 2.4.1. Din dışı müziğin gelişimini açıklar.

Din dışı müzik icracıları, müzik yapılan ortamlar ve din dışı müziğin temaları üzerinde durulmalıdır.

2.5. Orta Çağ'da Çalgı ve Form

2.5.1. Orta Çağ müziğinde kullanılan çalgı ve formları kavrar.

2.6. Orta Çağ'da Çok Seslilik

2.6.1. Orta Çağ'da çok sesli müziği hazırlayan nedenleri kavrar.

2.6.2. Orta Çağ çok sesli formlarının özelliklerini açıklar.

Organum ve Motet gibi Orta Çağ'a ait başlıca çok sesli formların oluşumu, özellikleri hakkında bilgi verilmeli ve bu türlere ait örnekler dinletilmelidir.

3. RÖNESANS VE MÜZİK

Terimler: Rönesans, reform, chanson, karol, lied, motet, lute, kitara, viol

3.1. Rönesans Dönemi'nde Sanat ve Kültür

3.1.1. Rönesans'ın ortaya çıkış nedenlerini kavrar.

3.1.2. Rönesans'ın ortaya çıkışının müzik sanatı üzerindeki etkilerini açıklar.

3.1.3. Rönesans Dönemi müzik icrasındaki farklılıkları açıklar.

3.2. Rönesans Dönemi Bestecileri

3.2.1. Rönesans Dönemi bestecilerini ve eserlerini tanır.

3.3. Enstrümantal Müziğin Yükselişi

3.3.1. Rönesans Dönemi çalgılarını tanır.

3.3.2. Rönesans Dönemi'ndeki farklı enstrümantal müzik türlerini ayırt eder.

3.4. Operanın Doğuşu

3.4.1. Opera sanatının doğuşuna etki eden gelişmeleri açıklar.

3.4.2. İtalyan opera stilini açıklar.

4. BAROK DÖNEM VE MÜZİK

Terimler: Konçerto, konçerto grosso, tril, mordan, füg, oratoryo

4.1. Barok Dönem'de Kültür ve Sanat Ortamı

4.1.1. "Barok" sözcüğünün kökenini açıklar.

4.1.2. Barok müziğin karakteristik özelliklerini kavrar.

4.2. Barok Dönem'de Kullanılan Formlar ve Çalgılar

4.2.1. Barok Dönem çalgı ve formlarını tanır.

4.2.2. Dinlediği eserlerin formlarını ve çalgılamasını ayırt eder.

4.3. Barok Dönem Bestecileri ve Eserleri

4.3.1. Barok Dönem bestecilerini ve eserlerini tanır.

4.3.2. Dinlediği eserlerin hangi besteciye ait olduğunu ayırt eder.

4.4. Tonalitenin Ortaya Çıkışı

4.4.1. Modal müzikten tonal müziğe geçişin aşamalarını açıklar.

4.4.2. Modal ve tonal müzik arasındaki farkları açıklar.

4.5. Barok Dönem Çalgı Müziği

- 4.5.1. Barok Dönem’de ön plana çıkan çalgıları tanır.
- 4.5.2. Barok Dönem çalgılar için yazılan dağarı tanır.

5. KLASİK DÖNEM MÜZİĞİ

Terimler: Sonat, senfoni

5.1. Sanatta ve Kültürde Klasik Anlayış

- 5.1.1. Klasik Dönem’in prensip ve özelliklerini açıklar.
- 5.1.2. Klasik Dönem müziğinin genel özelliklerini açıklar.

5.2. Viyana Okulu

- 5.2.1. Klasik Dönem Viyana Okulu’nu tanır.

Haydn, Mozart ve Beethoven’in müziksel yaratıcılıkları ve önemli eserleri üzerinde durulmalıdır.

5.3. Klasik Dönem Bestecileri Ve Eserleri

- 5.3.1. Viyana Okulu dışında kalan Klasik Dönem bestecilerini ve eserlerini tanır.

5.4. Klasik Dönem’de Piyanonun Gelişimi

- 5.4.1. Klasik Dönem’de piyanonun gelişimini açıklar.

Piyanonun mekanizması ve yazılan ilk piyano eserleri tanıtılmalıdır.

5.5. Klasik Dönem’de Kullanılan Formlar

- 5.5.1. Klasik Dönem’de kullanılan formları tanır.
  - 5.5.2. Klasik Dönem’de öne çıkan formların yapılarını açıklar.
- Sonat ve senfoni formu ile ilgili bilgi verilmelidir.*

6. ROMANTİK DÖNEM MÜZİĞİ

Terimler: Lied, senfonik şiir, mazurka, ballad, prelüd

6.1. Romantik Dönem’in Tarihsel Temelleri

- 6.1.1. Romantik Dönem’i hazırlayan olayları kavrar.
- 6.1.2. Romantik sanatın özelliklerini açıklar.
- 6.1.3. Romantik Dönem’de müzik sanatında meydana gelen değişiklikleri açıklar.

6.2. Romantik Dönem’de Kullanılan Formlar

- 6.2.1. Romantik Dönem’de formlarda meydana gelen değişimleri kavrar.
- 6.2.2. Romantik Dönem’e özgü formları tanır.

6.3. Romantik Dönem Bestecileri

- 6.3.1. Romantik Dönem bestecilerini ve eserlerini tanır.

7. MÜZİKTE ULUSAL AKIMLAR

7.1. Ulusal Müzik Okullarının Oluşmasının Nedeni

7.1.1. Ulusal müzik okullarının oluşum nedenlerini açıklar.

7.1.2. Ulusal müzik okullarının müzik sanatına etkilerini kavrar.

7.2. Ulusal Müzik Okulları

7.2.1. Ulusal müzik okullarının bestecilerini tanır.

7.2.2. Ulusal müzik okullarının bestecilerinin önemli eserlerini tanır.

8.20. YÜZYIL VE MODERNİZM

Terimler: Atonal, 12 ton, empresyonizm, ekspresyonizm, neoklasisizm, postromantizm

8.1. Modernizm ve Sanayi Devrimi

8.1.1. 20. yüzyıl müziğine altyapı oluşturan sosyolojik temelleri açıklar.

8.2. 20. Yüzyıl Müziğinin Doğuşu

8.2.1. 20. yüzyıl yeni müzik akımlarının ortaya çıkmasında etkili olan gelişmeleri kavrar.

8.3. 20. Yüzyıl Müziğinin Genel Özellikleri

8.3.1. 20. yüzyıl müziğinin özelliklerini kavrar.

8.3.2. 20. yüzyıl müziğine hâkim olan atonal anlayışı açıklar.

8.3.3. 20. yüzyıl müzik eserlerinin farklılıklarını açıklar.

8.4. 20. Yüzyılda Ortaya Çıkan Müzik Akımları

8.4.1. 20. yüzyıl müzik akımlarını açıklar.

8.5. 20. Yüzyıl Bestecileri

8.5.1. 20. yüzyıl bestecilerini tanır.

9. TÜRKİYE'DE ÇOK SESLİ MÜZİK

9.1. Cumhuriyet Öncesi ve Sonrası Çok Sesli Müziğin Gelişimi ve Özellikleri

9.1.1. Cumhuriyet öncesi Osmanlı müzik kurumlarında yapılan yenilikleri açıklar.

9.1.2. Cumhuriyet'in kurulması ile başlayan müzik inkılabının getirdiği yenilikleri açıklar.

9.1.3. Çok sesli Türk müziğinin özelliklerini açıklar.

9.2. Türk Beşleri

9.2.1. Türk Beşleri ve eserlerini tanır.

9.3. Çağdaş Türk Bestecileri

9.3.1. Türk Beşleri'nden günümüze kadar eser üreten Türk bestecilerini tanır.

10. TÜRK MÜZİK TARİHİNE GİRİŞ

10.1. Müzik-Tarih İlişkisi

10.1.1. Müzik ve tarih arasındaki ilişkiyi kavrar.

a) Müzik kavramından söz edilerek müziğin tanımı hatırlatılmalıdır.

b) Tarih alanı ile ilgili bilgi verildikten sonra müzik ve tarih ilişkisi üzerinde durulmalıdır.

10.1.2. Müzik tarihinin içeriğini kavrar.

10.2. Ana Hatları ile Türk Müziği

10.2.1. Türk müziğinin üretim ve icra ortamlarını açıklar.

10.2.2. Türk müziği türlerini açıklar.

Türk müziğinin sınıflandırılması yapılarak, türler ve biçimler kavram ve içerik açısından açıklanmalıdır.

10.2.3. Türk müziği biçimlerini açıklar.

Tekke müziği, cami müziği, askerî müzik, klasik müzik ve halk müziği gibi Türk müziği türleri ile ilahi, tekbir, mevlit, nakş, peşrev, saz semaisi, gazel, şarkı ve türkü gibi Türk müziği biçimlerine yer verilmelidir.

11. TÜRK MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

11.1. İslamiyet'ten Önce Türk Müziği

11.1.1. İslamiyet'i kabulden önce Türklerin müzik üretim ve icra ortamlarının yapısını kavrar.

Türklerin eski inançlarının müzik üretim ve icra ortamlarına etkisi açıklanmalıdır.

11.1.2. İslamiyet'i kabulden önceki dönemde Türk toplumunda müziğin rolünü açıklar.

11.1.3. İslamiyet'i kabulden önceki dönemde askerî müziğin işlevini kavrar.

İslamiyet öncesinde özellikle Hunlar ile başlayan askerî müzik geleneğinin özellikle komşu olan Çin'e kadar yayılması ve çevredeki toplumların kültürlerini etkilemesi üzerinde durulmalıdır.

11.2. İslamiyet'in Kabulünden Sonra Osmanlı Öncesi Dönem Türk Müziği

11.2.1. İslamiyet'in kabulünün Türk müziğine etkisini kavrar.

Eski inanç ve inanışlardan etkilenerek şekillenen Türk müziğinin, İslamiyet'in kabulü ile yeni inanç çerçevesinde evrilerek değişmesi ve yeni bir kimliğe bürünmesi süreci örneklerle açıklanmalıdır.

11.2.2. Osmanlı Öncesi Dönem'deki önemli müzik adamlarını tanır.

Farabi, İbn-i Sina, Safiyuddin Urmevi gibi müzik adamlarının biyografileri, çalışmaları ve Türk müziğine katkıları üzerinde durulmalıdır.

11.2.3. Osmanlı Öncesi Dönem'de Türk müziğinde meydana gelen değişimleri açıklar.

11.3. Osmanlı Dönemi Türk Müziği

11.3.1. Tanzimat öncesi Türk müziğinin gelişimini açıklar.

11.3.2. Tanzimat Öncesi Dönem'in önemli müzik adamlarını tanır.

Abdulkadir Meragi, II. Murat, Ahmetoğlu Şükrullah, Ladikli Mehmet Çelebi, Ali Ufki, Itri, Nayi Osman Dede gibi müzik adamlarının biyografilerine yer verilmelidir.

11.2.3. Türk müziğinin klasik Batı müziğine etkilerini kavrar.

Özellikle mehter müziğinden etkilenen L.V. Beethoven ve W.A. Mozart gibi klasik Batı müziği bestecileri ve eserlerinden örnekler verilmelidir.

11.3. Cumhuriyet Öncesi Dönem Türk Müziği

11.3.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem'de yapılan reformların Türk müziğine etkisini kavrar.

Batılılaşma hareketleri neticesinde Mehterhane'nin kapatılarak yerine Mızıka-i Hûmayun'un kurulmasının Osmanlı Devleti'nin müziğe bakış açısını göstermesi bakımından önemli bir olay olduğu vurgulanmalıdır.

11.3.2. Klasik Batı müziğinin, Türk müziğine etkilerini açıklar.

11.3.3. Cumhuriyet Öncesi Dönem'in önemli müzik adamlarını tanır.

Hacı Arif Bey, Zekai Dede Efendi, Neyzen Aziz Dede, Tanburi Cemil Bey, G. Donizetti, Ali Salahi Bey gibi önemli müzik adamlarının biyografileri verilmelidir.

11.4. Cumhuriyet Dönemi

11.4.1. Cumhuriyet Dönemi'ndeki reformların Türk müziğine etkisini açıklar.

Tanzimat'la başlayan yenileşme hareketlerine paralel olarak müzikte meydana gelen değişmelerin giderek hız kazandığı ve Batı müziğinin resmî eğitim kurumlarında ilk sırada öğretildiği vurgulanmalıdır.

11.4.2. Cumhuriyet Dönemi'nin müzik adamlarını tanır.

Muallim İsmail Hakkı Bey, Lemi Atlı, Suphi Ezgi, Saadettin Arel, Salih Murat Uzdilek, Ekrem Karadeniz, Rauf Yekta Bey, Yesari Asım Arsoy, Münir Nurettin Selçuk, Mesut Cemil gibi önemli müzik adamları tanıtılmalıdır.

12. TÜRK MÜZİĞİ EĞİTİM KURUMLARI

Terimler: Yaren sohbetleri, kürsü başı geceleri, sıra geceleri, cem törenleri, kış yarısı, saya gezmesi, mevlevihane, tekke, enderun, mehterhane

12.1. Resmî Olmayan Eğitim Kurumları

12.1.1. Geleneksel sohbet meclislerinin yapısını açıklar.

12.1.2. Geleneksel sohbet meclislerinin müzik eğitimine katkılarını açıklar.

Kültürümüzde yarenlik, Mevlevilik, Bektaşılık vb. gibi geleneksel kurumlar ile yaren sohbetleri, kürsü başı geceleri, sıra geceleri, cem törenleri, kış yarısı, saya gezmesi vb. geleneksel toplantılar ve bu toplantılarda müzik ile ilgili icra ve uygulamalar üzerinde durulmalıdır.

12.1.3. Mevlevihanelerin müzik eğitimi açısından işlevini açıklar.

12.2. Resmî Eğitim Kurumları

Konu Açıklaması: Konunun işlenişi sırasında Enderun, Mehterhane, Mızıkai Hümayun, konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri, eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümleri, güzel sanatlar liseleri gibi Türk müziğine yer veren veya doğrudan Türk müziği eğitimi veren kurumlar üzerinde durulmalıdır.

12.2.1. Enderun okullarının müzik eğitimi açısından işlevini kavrar.

12.2.2. Mehterhanenin Türk müziğine etkilerini açıklar.

12.2.3. Türk müziği eğitimi verilen resmî eğitim kurumlarını tanır.